

havde for Danmarks medlemskab af NATO, for de danske besparelser i NATO og for det gode forhold til USA. Det undrer mig, hvor viljen til at få analyseret vores fælles koldkrigshistorie blev af i forbindelse med DIIS-rapporten.

Det, vi længe har forsøgt at slå fast, er, at den politiske/økonomiske afhængighed mellem Danmark og de nordatlantiske besiddelser er gået begge veje. I Danmark har man længe haft den vane, både på politisk plan og i befolkningen, at omtale Færøerne og Grønland som de rene udgiftsposter. At de danske NATO-besparelser har været afvist af samtlige skiftende regeringer har været frustrerende, men ikke overraskende, set i lyset af, at man fra dansk side altid har forsøgt at nedtone det faktum, at det at besidde Grønland og Færøerne har givet Danmark et stort territorium, magt og international pondus.

Når man har valgt at give bloktilskuddet til de to besiddelser igennem tiden, er det for mig ikke kun et udtryk for solidaritet. Det er altså også et udtryk for, at Danmark har og altid har haft realpolitiske interesser, som skal beskyttes på samme måde, som andre stater har gjort det. Det vidner hele Thulesagen og radioaktivitets- og atomaffaldsproblemerne i nutidens Grønland om.

Jeg ønsker, at regeringen vil vise behørig solidaritet med os, og konkret, at statsministeren, om end han ikke var enig i alle DIIS-rapportens konklusioner, kommer med en anerkendelse af de i rapporten offentliggjorte oplysninger og konklusioner om Færøernes og Grønlands rolle for Danmark og NATO i den kolde krig.

Jeg håber også, at regeringen vil medregne forskning om det nordatlantiske aspekt i de afsatte midler til det kommende arbejde under den nye koldkrigsinstitut på Forskningsakademiet, hvilket jeg også kunne forstå at udenrigsministeren fandt var en glimrende idé. Om end det kommende institut allerede er kommet i modvind på venstrefløj, kan det komme til at udgøre en for regeringen oplagt chance for at lære af tidligere tiders fejl og få en mere respektfuld og demokratisk historisk fortolkning af vores fælles historie.

DIIS-rapporten og debatten her i Folketinget om rapporten har båret præg af en negligering grænsende til fornægtelse af den fælles historie, forstået som det skæbnebånd, som Danmark, Grønland og Færøerne delte under den kolde krig. For mig at se gjorde Grønland og Færøerne det groft sagt muligt for Danmark at få løst sit

eget atomvåbendilemma. Atomvåben var som bekendt ikke velkomne på dansk jord, men det forhindrede ikke Danmark i at eksportere problemet til Grønland og således tækkes NATO og USA. Det danske dobbeltspil over for de nordatlantiske besiddelser kom først rigtig for dagen, da man ikke længere kunne skjule det, nemlig da et B-52-bombefly med kernevåben om bord styrtede ned i Grønland.

Regeringen proklamerer meget gerne, at Danmark skal være det bedste land i verden til alt muligt. Derfor undrer det mig, at regeringen som forvalter af et af verdens polare områder ikke har sat sig som mål at være verdens førende på miljøområdet. Regeringen er jo nærmest fraværende på miljøområdet, selv om klimaforandringerne – som forhenværende præsident Clinton har udtrykt det – er den eneste af de udfordringer, vi står over for i dag, der har kraften til at fjerne grundlaget for civiliserede samfund. Det virker, som om regeringen er den sidste til at opdage, at indlandsisen i Grønland smelter og sammen med den livsgrundlaget for isbjørne og andre dyr, hvis eksistens afhænger af det kølige klima.

Kl. 20.10

At afværge truslerne mod vores klima og begrænse udledningen af CO₂ kræver dramatiske initiativer. Et oplagt sted at starte ville have været at bevilge de ca. 100 mio. kr. til arktisk forskning i forbindelse med Det Internationale Polarår næste år, år 2008, som vi havde søgt om. Hvor Canada eksempelvis har besluttet at bevilge ca. 800 mio. kr. til polaråret, har den danske regering besluttet at bevilge 8 mio. kr.

Der skal grøn tænkning, grøn handling, grøn teknologi og alternative og vedvarende energikilder til. Det er noget, Danmark som forvalter af rigsfællesskabet og dermed Grønland absolut skulle gå i brechen for.

Jeg er i øvrigt glad for det gode samarbejde, vi har haft med miljøministeren, og støtter hendes bestræbelser i den her sag. Det virker bare på mig, som om hun står ret alene i regeringen. Det synes jeg er synd situationens alvor taget i betragtning.

Vi står også lidt alene i Grønland med en sag, og det er den seneste sag om sælfangst. Justitsministeren har udtalt sig om, at canadisk sælfangst er forfærdelig og dyrplageri ud over alle grænser, og europaparlamentsmedlem fru Gitte Seeberg har opfordret til boykot af skind fra Canada, hvilket jeg frygter også kan skade fangerhvervet i Grønland og underminere en af de